

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 116.070 van 18 februari 2003
in de zaak A. 50.194/XII-1128.**

In zake : François VERDAET,
wonende te Brasschaat,
Durentijdslei 124

tegen :

1. de STAD ANTWERPEN,
2. het VLAAMSE GEWEST.

DE RAAD VAN STATE, XIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat François Verdaet op 8 februari 1993 heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen van “het besluit op 21 december 1992 genomen door de Vlaamse Minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, waarbij het besluit van de gemeenteraad van de stad Antwerpen van 30 september 1992, houdende het opleggen van de tuchtstraf van de afzetting [...] wordt goedgekeurd”;

Gezien de memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgesteld door auditeur F. De Buel;

Gelet op de beschikking van 7 mei 1996 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 18 oktober 2002 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 3 december 2002;

Gehoord het verslag van kamervoorzitter D. Verbiest;

Gehoord de opmerkingen van advocaat K. De Roeck, die loco advocaat A. De Roeck verschijnt voor verzoeker, en van advocaat P. Vander Straeten, die verschijnt voor de eerste verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van eerste auditeur-afdelingshoofd F. De Buel;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. In een verslag van 20 maart 1992 melden J. Van der Veken, hoofdinspecteur van politie, en A. Van den Bosch, inspecteur van politie, dat zij verzoeker, politieagent-brigadier, en een collega, op 15 maart 1992, om 4.00 uur aan de tapkast bier hebben zien drinken in het wijkcentrum “t Macadammeke”, hoewel zij tussen 3.00 en 4.00 uur in de sectoren Z28 en Z29 patrouille dienden te rijden, dat de motor van hun patrouillevoertuig, dat achter het wijkcentrum geplaatst was zodat het van de rijweg niet zichtbaar was, koud was en dat “de agenten aldaar geen opdracht [hadden] en [er] geen enkele politionele taak vervulden”.

1.2. Verzoeker neemt op 3 april 1992 kennis van dit verslag en voegt er de volgende bemerking aan toe : “Wij geven de feiten toe en verontschuldigen ons voor de begane misstap”.

1.3. De politiecommissaris van de zone zuid deelt op 6 april 1992 aan de hoofdcommissaris van de stad Antwerpen mede wat volgt : “Gelet op het veelvuldig herbergbezoek tijdens de dienst (naar ik kan vaststellen in zijn tuchtdossier reeds 11 vaststellingen) en gelet op het feit dat betrokkene klaarblijkelijk onverbeterlijk is, stel ik voor A.B. François VERDAET [...] te bestraffen met afzetting. Zulke personeelsleden, die blijkbaar van hun arbeidstijd een feest maken, horen niet meer thuis in een politiekorps”.

1.4. Op 8 mei 1992 stelt de hoofdcommissaris in een verslag wat volgt :
“Rekening houdend met de aangehaalde feiten en de bemerkingen daarop ben ik van mening, dat betrokkene blijk gaf van een gebrek aan ijver en efficiëntie en bracht zijn ambt in opspraak. Gelet op zijn staat van dienst lijkt mij een bestraffing met afzetting verantwoord”.

1.5. Het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen beslist op 13 augustus 1992 “aan de gemeenteraad voor te stellen, betrokkene te horen in zijn middelen van verdediging en te beslissen over de op te leggen strafmaat”.

1.6. Bij op 18 augustus 1992 ter post aangetekend schrijven wordt verzoeker uitgenodigd om zich op 2 september 1992 voor voormelde feiten tuchtrechtelijk te verantwoorden vóór de gemeenteraad.

1.7. Na op vraag van zijn raadsman uitstel te hebben verkregen wordt verzoeker op 30 september 1992 door de gemeenteraad van de stad Antwerpen gehoord.

1.8. De gemeenteraad beslist dezelfde dag verzoeker met ingang van 1 oktober 1992 af te zetten.

Die beslissing luidt als volgt :

“gelet op het verslag van de hoofdcommissaris van politie dd. 8 mei 1992 ten laste van politieagent-brigadier F. Verdaet (nr. 1-6107271-33) waaruit blijkt dat betrokkene op 15 maart 1992 te 04.00 uur samen met zijn collega werd aangetroffen in het wijkcentrum 't Makadammeke gelegen Klaverbladdreef te Antwerpen-Hoboken, waar hij aan de tapkast stond, voorzien van bier. De draagbare radio stond naast hem op de schenkbank. Het dienstvoertuig was achter het wijkcentrum geplaatst en de motor was koud. Betrokkene was in voornoemde instelling niet met een politiële taak bezig. Hij moest tussen 03.00 uur en 04.00 uur patrouilleren in sector Z28 en Z29 zodat hij zich buiten zijn sektor bevond. [...]

overwegende dat op de vraag van de burgemeester of er getuigen moeten gehoord worden, negatief wordt geantwoord door de verdediger;

overwegende dat de verdediger stelt dat de beschuldigingen fout zijn omdat er op 15 maart 1992 moeilijkheden waren te Hoboken en de twee agenten opdracht hadden zich naar een betoging te begeven van de P.V.D.A te Hoboken en na te gaan of er na de manifestatie nog samenscholingen waren, wat het geval was; vele wagens in het Hobokense-wijkcentrum in overtreding stonden;

overwegende dat de verdediger eveneens stelt dat de rechten van de verdediging geschonden werden omdat, gelet op het feit dat hier twee agenten betrokken waren, voor één agent, de afzetting wordt voorgesteld en de andere, door de burgemeester werd berecht met een belachelijke straf;

overwegende dat de verdediger eveneens stelt dat het strafvoorstel niet in verhouding staat tot de feiten;

overwegende dat de hoofdcommissaris wordt opgeroepen als ambtshalve getuige;

overwegende dat de hoofdcommissaris verklaart dat betrokkene geen politieke reden had om zich in deze instelling op te houden en dat hij geen opdracht had in verband met de moeilijkheden die zich hebben voorgedaan in de vooravond, zodat hij zich in zijn sector moest bevinden;

overwegende dat de hoofdcommissaris betreffende het voorstellen van een verschillende strafmaat stelt dat betrokkene een staat van dienen heeft die wordt geïllustreerd door het straffenblad dat in het dossier is vervat;

overwegende dat de verdediger stelt dat het onjuist is te beweren dat de agenten zich buiten hun sector bevonden zonder opdracht, dat er wel een opdracht was, misschien aan andere patrouilles meer expliciet;

overwegende dat de hoofdcommissaris antwoordt dat de agenten geen opdracht hadden wat uit hun eigen rapport duidelijk blijkt; wanneer zij om 3 uur hun patrouille hervatten schrijven zij dat zij post aanvatten in Z28 en Z29;

overwegende dat uit dit alles blijkt dat betrokkene werd aangetroffen in een drankgelegenheid, voorzien van bier en hij zich zonder geldige reden buiten zijn sector bevond;

overwegende dat het zware strafvoorstel voorkomt uit het feit dat betrokkene sinds 19 april 1985 reeds meerdere niet doorgehaalde straffen opliep waarvan 9 straffen wegens ongeoorloofd herbergbezoek en 6 straffen wegens het verlaten van zijn sector of niet uitvoeren van een post zoals het hoort of zich te laat naar een opdracht te begeven, allemaal inbreuken in dezelfde lijn zoals deze waarvoor hij thans verschenen is;

overwegende dat het logisch is dat zijn collega die slechts drie gelijkaardige straffen opliep, een veel mildere straf toebedeeld kreeg;

overwegende dat de feiten zoals beschreven in het verslag van de hoofdcommissaris bewezen zijn;

overwegende dat deze feiten handelingen zijn die de waardigheid van het ambt in het gedrang brengen en in aanmerking komen voor tuchtrechtelijke bestraffing;

gelet op het voorstel van de hoofdcommissaris van 8 mei 1992 betrokkene te straffen met de afzetting;

gehoord de opmerkingen van de raadsleden en na erover beraadslaagd te hebben;

besluit, bij geheime stemming, waaraan 46 leden deelnemen, en met 31 tegen 9; er zijn 6 onthoudingen :

enig artikel : politieagent-brigadier F. Verdaet te straffen met de afzetting met ingang van 1 oktober 1992”;

1.9. Die beslissing wordt ingevolge verzoekers beroep door de Vlaamse Minister van Binnenlandse Aangelegenheden goedgekeurd op 21 december 1992.

1.10. Die goedkeuringsbeslissing wordt verzoeker op 28 december 1992 betekend en bij uittreksel bekend gemaakt in het Belgisch Staatsblad van 16 januari 1993;

2. Over de gegrondheid.

2.0. Overwegende dat in het inleidend verzoekschrift negen middelen worden aangevoerd; dat ter terechtzitting verzoeker afstand doet van het derde en het vijfde middel;

2.1.1. Overwegende dat verzoeker een eerste middel afleidt “uit de schending van artikel 283 van de nieuwe Gemeentewet doordat door de Gemeenteraad van Antwerpen, alsook door de Vlaamse Executieve de maximumstraf van afzetting werd opgelegd, daar waar het vaststaande rechtspraak is van de Raad van State dat er sprake is van machtsoverschrijding indien de feiten die ten laste gelegd worden vaststaan, doch niet in redelijke verhouding staat tot de bestraffing [...], terwijl het enige wat verzoeker ten laste kan gelegd worden de aanwezigheid [is] in het wijkcentrum 'Macadammeke', alwaar hij twee glazen bier genuttigd heeft, terwijl de radio op de schenkbank stond”; dat verzoeker nader betoogt dat “niet uit het oog mag verloren worden dat de agent-collega van verzoeker wegens dezelfde feiten slechts bestraft werd met een inhouding van wedde van 10 dagen”, dat “de enkele verwijzing naar de vroegere tuchtsancties niet voldoende is om de maximumsanctie van afzetting te rechtvaardigen” en dat “hierbij trouwens elke opmerking van de verdediging miskend werd, derwijze dat er zelfs niet gerepliceerd werd, zodat eveneens een schending van art. 305 § 3 nieuwe gemeentewet, i.v.m. de motiveringsplicht dient vastgesteld te worden, hetgeen eveneens een manifeste inbreuk uitmaakt op de rechten van verdediging”; dat verzoeker daarbij in zijn memorie van wederantwoord nader betoogt dat “in de Antwerpse tuchtrechtspraak terug gevonden [kan] worden dat mensen voor analoge feiten waarbij Antwerpse politiemensen zelfs in staat van openbare dronkenschap aangetroffen werden véél lichtere straffen kregen, ondanks het feit dat ook deze mensen een tuchtrechtelijk verleden hadden”, dat “het trouwens een opvallend gegeven is dat op het straffenblad van verzoeker slechts tweemaal gewag wordt gemaakt van drinken tijdens de dienst”, dat “de gemeenteraad stelt dat het logisch is dat iemand met drie gelijkaardige straffen een veel mildere straf moet krijgen, zodat zij fundamenteel zelf erkennen het gelijkheidsbeginsel te schenden, en hierbij meteen ook, volgens de vaststaande rechtspraak van de Raad van State, het evenredigheidsbeginsel, hetgeen meteen machtsoverschrijding impliceert”, dat, gelet op artikel 305, § 3, “het formeel en uitdrukkelijk vermelden van de motieven verplicht [is]”, dat “nochtans de gemeenteraad zich [vergenoegt] met het stellen dat 'de feiten zoals beschreven in het verslag van de hoofdcommissaris bewezen zijn”, dat “verzoeker inderdaad steeds [heeft]

toegegeven dat hij inderdaad een glas bier genuttigd had, doch is blijven volhouden dat dit gebeurde na het vervullen van een politionele taak in het wijkcentrum”, dat “de tuchtstraf bijgevolg gebaseerd [is] op onbestaande of onvoldoende bewezen feiten, en, als dusdanig in rechte niet verantwoord [is]”, dat “de tuchtoverheid zich niet uitsluitend [kan en mag] steunen op de klacht van één persoon of versie afkomstig van een getuige uit de tweede hand, doch [zij] zal moeten overgaan tot een onderzoeksmaatregel zoals het horen van rechtstreekse getuigen/en of collega's” en dat “de zorgvuldigheidsplicht die de Gemeenteraad had, en die uiteraard door de Raad van State zal worden gecontroleerd, in casu ook [werd] geschonden” vermits enkel de hoofdcommissaris als ambtshalve getuige werd opgeroepen en niet “de vaststellers in kwestie, de heren Hoofdinspecteur Jan Van Der Veken en Inspecteur Alfons Van Den Bosch”, noch verzoekers collega; dat verzoeker ten slotte in zijn laatste memorie benadrukt dat hij zich wel degelijk “binnen de zone” bevond gelet op de “specifieke opdrachten in de nacht van 13 op 14 maart 1992”, dat er voorts geen verplichting is binnen de sector te blijven en ten slotte dat verzoeker na zijn verplaatsing op 1 januari 1992, slechts eenmaal geschorst werd;

2.1.2.1. Overwegende, wat de schending van artikel 305, § 3, van de nieuwe gemeentewet betreft, dat noch die bepaling, noch de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurs-handelingen, net zo min als enige andere rechtsregel, aan de tuchtoverheid of aan de toeziende overheid de verplichting opleggen alle middelen van verdediging opgeworpen door de tuchtrechtelijk vervolgte ambtenaar stuk voor stuk te beantwoorden; dat het de rechtzoekende toekomt, indien hij, zoals verzoeker, oordeelt dat de door hem aan het bestuur voorgelegde middelen of argumenten ten onrechte door het bestuur expliciet of impliciet werden verworpen, voor de Raad van State de juridische deugdelijkheid te betwisten van de uit het administratief dossier gebleken rechtens vereiste grondslag van de bestreden beslissing;

Overwegende dat te dezen, anders dan verzoeker wil doen voorkomen, de gemeenteraad wel degelijk in zijn tuchtbesluit heeft geantwoord op de door verzoeker tijdens zijn verhoor aangevoerde argumenten betreffende de door zijn korpschef voorgestelde onredelijk zware tuchtmaat en betreffende het feit dat zijn collega voor dezelfde feiten slechts met een lichtere tuchtstraf werd bestraft; dat immers het bestreden tuchtbesluit ter zake overweegt wat volgt :

“overwegende dat het zware strafvoorstel voorkomt uit het feit dat betrokkene sinds 19 april 1985 reeds meerdere niet doorgehaalde straffen opliep

waarvan 9 straffen wegens ongeoorloofd herbergbezoek en 6 straffen wegens het verlaten van zijn sector of niet uitvoeren van een post zoals het hoort of zich te laat naar een opdracht te begeven, allemaal inbreuken in dezelfde lijn zoals deze waarvoor hij thans verschenen is;

overwegende dat het logisch is dat zijn collega die slechts drie gelijkaardige straffen opliep, een veel mildere straf toebedeeld kreeg”;

2.1.2.2. Overwegende, wat de schending van het evenredigheidsbeginsel betreft, dat kan worden aangenomen dat het drinken, tijdens de diensturen, van twee glazen bier in een drankgelegenheid, op zich, geen tuchtafzetting kan verantwoorden; dat te dezen echter dient te worden vastgesteld dat verzoeker sedert januari 1985 reeds zestien keer geschorst werd voor één of meer dagen meestal wegens het “zich ophouden in een herberg” of om zijn sector of post te hebben verlaten; dat die tuchtschorsingen, ondanks de mogelijkheid voorzien in artikel 309, tweede lid, van de nieuwe gemeentewet om die schorsingen op verzoek van de betrokkene door te halen, niet werden doorgehaald en dat verzoeker ter zake klaarblijkelijk onverbeterlijk is; dat voorts, in tegenstelling tot verzoekers bewering, een tuchtschorsing, zelfs voor één dag, geen lichte tuchtstraf is; dat de schorsing immers door artikel 283 van de nieuwe gemeentewet als een van de zware straffen wordt aangemerkt; dat, zelfs aangenomen zijnde dat de dienst in bepaalde buurten van Antwerpen de noodzaak zou veronderstellen van een regelmatig herbergbezoek, verzoeker sedert hij op 1 januari 1992 verplaatst werd naar een anders gekleurde buurt, toch nog tweemaal een tuchtstraf opliep, de laatste maal zelfs voor één maand opnieuw omwille van het drinken van drie glazen bier in een herberg tijdens zijn nachtdienst; dat ten slotte eenzelfde tuchtvergrijp, gelet op het tuchtrechtelijk verleden van de betrokkenen, aanleiding kan, zo niet moet, geven tot een verschillende bestraffing en dat te dezen dient te worden vastgesteld dat verzoeker beduidend meer dan zijn collega bestraft werd voor ongeoorloofd herbergbezoek; dat voorts, wat betreft het zich buiten de toegewezen sector bevinden, verzoeker in zijn verklaring bij kennisneming van de hem ten laste gelegde feiten waaronder ook dat gegeven, stelde “de feiten toe te geven” en zich voor de “misstap” verontschuldigde; dat hij dienvolgens niet geloofwaardig is waar hij nu in zijn memories de sectorverplichting tegenspreekt;

2.1.2.3. Overwegende ten slotte dat niet mag worden ingegaan op de voor het eerst in de memorie van wederantwoord aangevoerde argumenten betreffende de formele motivering inzake het bestaan van de feiten en de schending van de zorgvuldigheidsplicht; dat immers verzoeker aldus nieuwe middelen aanvoert

waarvan niet blijkt dat hij ze niet reeds in zijn inleidend verzoekschrift had kunnen aanbrengen of dat zij van openbare orde zijn; dat het eerste middel niet gegrond is;

2.2.1. Overwegende dat verzoeker een tweede middel afleidt uit “de schending van art. 300 van de nieuwe Gemeentewet, hetgeen uitdrukkelijk zegt : 'Voorafgaandelijk aan de hoorzitting stelt de tuchtoverheid een tuchtdossier samen. Het tuchtdossier bevat alle stukken die betrekking hebben op de ten laste gelegde feiten', doordat zonder voorafgaande mededeling nieuwe stukken aan het dossier werden toegevoegd ter zitting van de Antwerpse gemeenteraad, onder meer de verklaring van de hoofdcommissaris die bovendien verwijst naar een aantal stukken, waarvan voordien geen gewag gemaakt werd, derwijze dat niet alleen de wet, doch ook de rechten van verdediging geschonden worden”; dat verzoeker daar in zijn memories nog aan toevoegt dat de verwerende partijen zelf toegeven dat “het kwestieuze stuk, nl. het dienstverslag, niet bij het tuchtdossier was gevoegd”, dat “dit in ieder geval een schending is van art. 300 Nieuwe Gemeentewet”, dat “de stelling, als zou verzoeker moeten geprotesteerd hebben tegen de neerlegging van dit stuk, ook niet [kan] weerhouden worden, omdat dit gebeurd is”, dat “een heftig en krachtig protest geuit [werd] tegen het zonder voorafgaandelijke inzage gebruiken van dit stuk” en dat “van dit protest echter nergens niets terug te vinden is, zodat tevens de rechten van verdediging, alsook opnieuw de motiveringsplicht geschonden werd”;

2.2.2. Overwegende dat verzoeker tuchtrechtelijk werd gestraft omdat hij, zonder daartoe opdracht te hebben, zich tijdens zijn dienst in een drankgelegenheid bevond die bovendien buiten zijn sector lag; dat hij voorts in zijn eerste verklaring die feiten toegaf; dat hij echter tijdens het op 30 september 1992 gehouden tuchtverhoor verklaarde dat het onjuist is te stellen dat hij zich, zonder opdracht buiten zijn sector bevond, omdat er daartoe “wel opdracht [was], misschien aan andere patrouilles nog meer expliciet”; dat de verwerende partij in haar memories stelt dat het juist door deze gewijzigde houding van verzoeker was dat de korpschef om toelichting is gevraagd; dat deze in de hoorzitting van de gemeenteraad stelde dat “de agenten geen opdracht hadden, wat uit hun eigen rapport duidelijk blijkt; wanneer zij om 3 u. hun patrouille hervatten schrijven zij dat zij post aanvatten in Z28 en Z29”; dat de korpschef daarbij blijkbaar naar het 14 maart 1992 gedateerde activiteitenverslag-rittenblad van verzoeker verwees; dat dit verslag niet was toegevoegd aan het tuchtdossier dat voor de gemeenteraadsleden ter inzage lag, zoals

moge blijken uit het feit dat, in de bestreden tuchtbeslissing, de voormelde repliek van verzoekers korpschef zonder meer en letterlijk werd overgenomen;

Overwegende dat vooreerst de loutere verwijzing door de korpschef naar verzoekers activiteitenverslag niet inhoudt dat daardoor “nieuwe stukken aan het dossier werden toegevoegd”; dat voorts verzoeker, die vanzelfsprekend geacht moet worden kennis te hebben van zijn eigen verslag, op die verwijzing niet heeft gereageerd, laat staan gepoogd heeft de relevantie ervan in vraag te stellen; dat zulks in elk geval niet blijkt uit het proces-verbaal van verhoor dat door verzoeker en zijn raadsman zonder enige bemerking of voorbehoud werd ondertekend; dat verzoeker zich dienvolgens niet met goed gevolg kan beroepen op het feit dat het proces-verbaal van verhoor geen getrouwe weergave zou zijn van hetgeen hij zou hebben verklaard, meer bepaald betreffende zijn zogenaamd heftig en krachtig protest inzake het gebruik van zijn activiteitenverslag-rittenblad; dat in die omstandigheden niet wordt ingezien hoe die verwijzing door de hoofd-commissaris naar verzoekers activiteitenverslag “niet alleen de wet -meer bepaald artikel 300 van de nieuwe gemeentewet-, doch ook de rechten van verdediging” zou hebben geschonden; dat het middel niet gegrond is;

2.3.1. Overwegende dat verzoekers vierde middel wordt “afgeleid uit de schending van art. 304 van de nieuwe Gemeentewet, doordat de stad Antwerpen eenzijdig de verplichting oplegt om voorafgaandelijk aan de zitting de namen van de getuigen voor de verdachte op te geven en weigert getuigen te horen van wie de namen niet werden opgegeven, daar waar zij zelf ter zitting nog getuigen oproept ten laste van verdachte, waarvan de identiteit niet op voorhand gekend was, o.m. de heer Hoofdcommissaris, zodat het voor de verdachte onmogelijk was zich voor te bereiden op de getuigenverklaring van de hoofdcommissaris, derwijze dat niet alleen de wet doch ook de rechten van verdediging geschonden worden”;

2.3.2. Overwegende dat in verzoekers oproep voor het tuchtrechtelijk verhoor, het college van burgemeester en schepenen stelde dat het verzoeker “tevens toegestaan [is] het horen van getuigen te vragen waarvan [hij] eveneens de naam en adres aan het departement voor personeelszaken/sodipa dient mede te delen”; dat, daargelaten de vraag of dit verzoek inderdaad als een eenzijdig opgelegde verplichting kan worden aangemerkt, en, zoals de verwerende partij in haar laatste memorie betoogt, niet eerder als een “organisatorische” maatregel, daaruit niet kan worden afgeleid dat de tuchtoverheid hoe dan ook zal weigeren “getuigen te horen

van wie de namen niet werden opgegeven”; dat het door verzoeker en zijn raadsman, zonder enig voorbehoud, ondertekend proces-verbaal van verhoor trouwens niet vermeldt dat verzoeker tevergeefs verzocht zou hebben bepaalde getuigen te horen; dat ten slotte de artikelen 301 en 304 van de nieuwe gemeentewet niet voorschrijven dat de tuchtrechtelijk vervolgde ambtenaar vooraf in kennis moet worden gesteld van de getuigen die de tuchtoverheid zinnens is ambtshalve te horen; dat dienvolgens niet is aangetoond op welke wijze “niet alleen de wet doch ook de rechten van verdediging geschonden worden”; dat het middel niet gegrond is;

2.4.1. Overwegende dat verzoeker in een zesde middel de schending inroept van de nieuwe gemeentewet, meer bepaald “van art. 317, hetgeen zegt dat 'de tuchtoverheid geen tuchtrechtelijke vervolging meer [kan] instellen na verloop van een termijn van zes maanden na de vaststelling of de kennisname van de strafbare feiten', doordat de kwestieuze feiten zich hebben voorgedaan op 15 maart, doch slechts op 15 september 1992 werd overgegaan tot enige tuchtrechtelijke vervolging, zodat de termijn van zes maanden overschreden is”; dat verzoeker nader betoogt dat, vermits in het voormelde artikel er sprake is van “de vaststelling of de kennisname”, “de vaststelling door de inspecteur voldoende is om de verjaringstermijn te laten lopen, gelet op het feit dat de inspecteur lid is van de overheid”, dat “het niet vereist is dat het verslag van de hoofdcommissaris overgemaakt wordt aan de burgemeester”, dat “mocht het voorgaande niet aangenomen worden, er een grenzeloze macht verleend wordt aan de tuchtoverheid, gelet op het feit dat zowel de inspecteurs of de officieren eindeloos zouden kunnen wachten, zodat de verlenging van de verjaringstermijn absoluut arbitrair wordt en art. 317 bijgevolg enkel dode letter is”, dat “bovendien als aanvang van de tuchtprocedure enkel de oproeping kan gelden waarop een daadwerkelijke zitting volgt”, dat “derwijze als uitgangspunt in casu 15 september dient genomen te worden” en dat “een uitstel niet verjaringstuitend of verjaringschorsend kan werken, naar analogie met de strafwetgeving”;

2.4.2. Overwegende dat, daargelaten of hoofdinspecteur J. Van der Veken dient te worden aangemerkt als “tuchtoverheid” in de zin van artikel 317 van de nieuwe gemeentewet, verzoekers middel feitelijke grondslag mist; dat immers binnen zes maanden nadat die hoofdinspecteur de strafbare feiten heeft vastgesteld, meer bepaald op 15 maart 1992, verzoeker uitgenodigd werd, namelijk op 18 augustus 1992, om zich voor die feiten tuchtrechtelijk te verantwoorden; dat, vermits een tuchtprocedure slechts effectief start met de in artikel 301 van de nieuwe

gemeentewet bedoelde oproep om vóór de tuchtoverheid te verschijnen, -uit die oproep blijkt immers het voornemen van de tuchtoverheid om de haar ter kennis gebrachte of de door haar vastgestelde feiten tuchtrechtelijk niet ongestraft te laten-, voor de berekening van de in artikel 317 bedoelde termijn in principe enkel dient te worden rekening gehouden met het tijdstip van die oproep; dat, indien het tuchtverhoor niet op het in de eerste oproep vastgesteld tijdstip plaats heeft gehad, en dit ingevolge het toedoen van de tuchtrechtelijk vervolgde ambtenaar, bijvoorbeeld omdat hij zoals te dezen om uitstel heeft verzocht, de tweede oproep tot verhoor niet in aanmerking mag worden genomen voor de berekening van de in artikel 317 van de nieuwe gemeentewet bedoelde verjaringstermijn; dat het middel niet gegrond is;

2.5.1. Overwegende dat verzoeker in een zevende middel de schending aanvoert van “art. 305 § 3 nl. de motiveringsplicht, doordat de inhoud van de nota's van de heer Stadssecretaris compleet in strijd waren met het P.V. van de Gemeenteraad, derwijze dat op geen enkele wijze rekening gehouden werd met de opmerkingen van de verdediging”;

2.5.2. Overwegende dat in het auditoraatsverslag het middel niet gegrond wordt verklaard, wegens zijn samenhang met het eerste en het derde middel; dat verzoeker zich in zijn laatste memorie “aan[sluit] bij het standpunt van de heer Auditeur in zoverre dit middel inderdaad samenhangt met het eerste en het derde middel”; dat dienvolgens, nu het eerste middel niet gegrond is en verzoeker van het derde middel afstand heeft gedaan, moet worden aanvaard dat het middel niet wordt gehandhaafd;

2.6.1. Overwegende dat verzoeker een achtste middel afleidt uit “de schending van het algemeen rechtsbeginsel i.v.m. de rechten van verdediging, doordat :

- 1) er door de Stad Antwerpen geen getuigenverhoor was aangekondigd, daar waar dit ter zitting wel gebeurde;
- 2) aan de verdediging elke mogelijkheid tot bewijslevering van haar stelling ontnomen werd, doordat er geweigerd werd om de geluidsbanden, waarop de kwestieuze opdracht om de sector te verlaten te horen was, naar voren te brengen;
- 3) de tuchtoverheid zich ermee vergenoegt te stellen dat ‘... men moeilijk kan verwachten dat alle geluidsbanden bewaard worden in afwachting dat deze in de loop van een bepaalde procedure zouden kunnen opgevraagd worden ...’, daar waar

telkenmale de tuchtoverheid de geluidsbanden à charge van de beklaagde kunnen gebruiken, de geluidsbanden wel kunnen bewaard worden;

dat er bijgevolg klaarblijkelijk een onderscheid moet gemaakt worden in de rechten van verdediging van de verdachte en de rechten van verdediging van de stad Antwerpen;

4) dat tijdens de zitting van de Gemeenteraad van Stad Antwerpen, nieuwe stukken aan het dossier werden toegevoegd, zonder voorafgaandelijk recht op inzage vanwege verzoeker of zijn raadsman”;

2.6.2. Overwegende dat het eerste onderdeel van het middel samenvalt met het vierde middel; dat, aangezien het vierde middel niet werd aanvaard het betrokken onderdeel evenmin wordt aanvaard;

Overwegende, wat de andere onderdelen betreft, dat het in beginsel de tuchtoverheid toekomt te oordelen of de haar voorgelegde gegevens volstaan om de ten laste gelegde feiten voor bewezen te houden en het aan haar is om te oordelen of het inwinnen van bijkomende informatie vereist is; dat de tuchtoverheid daarbij gehouden is tot een zorgvuldig onderzoek naar het bestaan van de in aanmerking komende feiten;

Overwegende dat te dezen betreffende de zogenaamde geluidsbanden verzoekers raadsman, blijkens het proces-verbaal van verhoor, stelde dat de “Hoofdcommissaris [de] 'band' [zou] moeten voorbrengen met politionele opdrachten. Er was wel opdracht, misschien aan andere patrouilles nog meer expliciet. Is onjuist te stellen dat ze zich buiten sector bevonden zonder opdracht” en dat “het al te gemakkelijk [is] te zeggen dat er geen opdracht was”; dat tijdens het verhoor vóór de toeziende overheid M. Peenen, adjunct-commissaris, verklaarde dat “dergelijke geluidsbanden een maand bewaard worden en daarna worden gewist zodat thans die band uiteraard niet meer kan worden bijgebracht”; dat verzoeker op 3 april 1992 uitdrukkelijk de in het verslag van 20 maart 1992 vermelde feiten -meer bepaald ook het zich zonder opdracht bevinden buiten de hem toegewezen sector-, toegaf; dat zulks evenzeer bevestigd wordt door verzoekers activiteitenverslag-rittenblad; dat de tuchtoverheid in die omstandigheden niet gehouden was voormelde geluidsbanden alsnog te bewaren en dat een schending van verzoekers rechten van verdediging op dat punt niet kan worden aanvaard; dat immers, gelet op verzoekers schriftelijke erkenning van de feiten, de tuchtoverheid immers geredelijk mocht

aannemen dat het bewaren van die geluidsbanden hoe dan ook niet meer relevant was; dat het middel niet gegrond is;

2.7.1. Overwegende dat verzoeker in een negende middel aanvoert wat volgt :

“Negende middel, afgeleid uit de schending van het algemeen rechtsbeginsel van de evenredigheid, daar waar de enige feiten die vaststaan zijn dat verzoeker zich bevond in het wijkcentrum 'Macadammeke' en aldaar twee glazen bier nuttigde;

Dat het zich buiten de sector begeven niet als vaststaand kan beschouwd worden, gelet op het feit dat de Stad Antwerpen, weigert de geluidsbanden, die het primordiale bewijs zouden kunnen leveren, naar voren te brengen;

Dat het zich onrechtmatig in een herberg begeven niet als vaststaand kan beschouwd worden, gelet op het feit dat verzoeker verklaard heeft dat hij zich, met zijn collega, in de herberg bevond ten einde de foutief geparkeerde wagens te laten verwijderen;

Dat de tuchtoverheid op geen enkele wijze het waarheidsgehalte van deze verklaring heeft nagegaan en bijgevolg geenszins tegenbewijs of zelfs maar begin van tegenbewijs levert, derwijze dat dit gegeven nooit als vaststaand kan beschouwd worden;

Dat het enige vaststaande gegeven, nl. het nuttigen van twee glazen bier, op geen enkele wijze evenredig is met de opgelegde maximumstraf van afzetting;

Dat, zelfs al moest rekening gehouden worden met de vroegere tuchtsancties, opgemerkt dient te worden dat verzoeker op al zijn dienstjaren, waaronder tien jaar wijkagent in de rosse buurt van Antwerpen, slechts één keer gesanctioneerd is geworden voor het nuttigen van bier tijdens de dienst, daar waar hij zich - wegens beroepsdoeleinden- dagelijks verscheidene keren diende op te houden in de diverse herbergen van allerlei soort die de rosse buurt van Antwerpen rijk is;

Dat het evenredigheidsbeginsel bijgevolg manifest met de voeten is getreden”;

2.7.2. Overwegende dat de tuchtoverheid op grond van verzoekers schriftelijke erkenning van de tuchtfeiten en de verklaring tijdens het tuchtverhoor van verzoekers korpschef wel degelijk tot de overtuiging mocht komen van het bestaan van die tuchtfeiten; dat voorts zoals is aangetoond bij het onderzoek van het eerste middel, er te dezen geen sprake kan zijn van “de schending van het algemeen rechtsbeginsel van de evenredigheid”; dat het middel niet gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op 99,16 euro, komen ten laste van verzoeker.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op achttien februari 2003, door de XIIe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	D. VERBIEST,	kamervoorzitter,
	J. LUST,	staatsraad,
	G. VAN HAEGENDOREN,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

D. VERBIEST.